

Zagreb

PREDAVANJE I ORGULJSKI KONCERT FRANZA JOZEFA STOIBERA

U subotu 18. rujna u Zagrebu, u sklopu 6. dana teorije glazbe, rujan – listopad o. g., gostujuće predavanje i orguljski koncert održao je Franz Josef Stoiber, rektor i redovni profesor orgulja i liturgijskog sviranja s improvizacijama na Visokoj školi za katoličku crkvenu glazbu i glazbenu pedagogiju u Regensburgu (Njemačka), te regensburški katedralni orguljaš i suradnik dječakčkog katedralnog zbora *Regensburger Domspatzen* i njihove pripadajućeg škole.¹ Organizatori ovog, od strane glazbenih pedagoga-teoretičara i studenata glazbe, izuzetno posjećenog predavanja, kao i koncerta, bili su Agencija za odgoj i obrazovanje Republike Hrvatske, Hrvatsko društvo glazbenih teoretičara, Odsjek za muzikologiju Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za kompoziciju i glazbenu teoriju Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, kao i zagrebačka katedrala (rektor zagrebačke katedrale: mr. Josip Kuhtić), koja je ustupila orgulje, tj. večernji termin za

svečani zaključni koncert navedenog umjetnika i pedagoga.

Gostujuće predavanje Franza Josefa Stoibera bilo je koncipirano u nekoliko tematskih blokova, kako bi se zadovoljio interes okupljenih nastavnika iz različitih područja glazbene pedagogije te prisutnih studenata Muzičke akademije, a u okviru kratkog ponuđenog termina za predavanje. Obuhvaćena su bila pitanja aspekata izobrazbe sluha, tj. nastave *solfeggia*, glazbene teorije, pregled metode stilske nastave harmonije pomoću harmonijskih progresija u odnosu na temeljni ton, ostala pitanja harmonijske idomatike kroz stilska razdoblja od renesanse do suvremene glazbe i džez, kao i naznake metodičkog pristupa u nastavi kontrapunkta. Dispozicija izlaganja, prema prof. Stoiberu, koncipirana je simetrično, na način neke klasične kompozicije: nakon predstavljanja institucija na kojima djeluje, uslijedilo je predavanje uz konkretne primjere iz glazbene literature i improviziranje na klaviru, a sve uz komunikaciju sa prisutnima. Odlična prihvaćenost predavanja, kao i reakcije prisutnih u tijeku i nakon istog vjerojatno proizlaze iz trenutne situacije i potrebe hrvatskih glazbenih pedagoga za inovacijama i traženjima novih pristupačnijih rješenja u nastavi predmeta na glazbenim školama i visokoškolskim ustanovama kao što su: *solfeggio*, harmonija i polifonija, a za koje je potrebno višegodišnje strpljivo izučavanje od strane učenika, što nailazi na sve manje odjeka u današnjoj općoj

težnji za što bržim i kraćim putevima do realizacije u praksi, pogotovo kod mlađih naraštaja zainteresiranih za klasično glazbeno obrazovanje. U tom problemskom krugu mogu se pronaći i crkveni glazbenici, koji u svom djelovanju uključuju i dodatnu svestranost, kao i potrebu za što ekonomičnijim, raznovrsnijim i praksi orijentiranim glazbenim obrazovanjem.

Zaključak samog predavanja bio je ujedno i kulminacija – orguljski koncert Franza Josefa Stoibera u zagrebačkoj katedrali, koji je uz klasična djela orguljaške literature, ponudio i slobodne improvizacije na dvije hrvatske marijanske popijevke, a koje je »na licu mjesta« dobio kao teme za orguljske varijacije. Na početku u ime rektora katedrale Josipa Kuhtića gosta je pozdravio mr. Miroslav Martinjak. Koncert je izazvao oduševljenje prisutnih, među kojima su, uz brojne ljubitelje glazbe i glazbene djelatnike, te sa prijedpodnevnog predavanja – iz svih krajeva Hrvatske pristigle, glazbene pedagoge, bili i mladi – učenici i studenti glazbe raznih profila (orguljaši, crkveni glazbenici, skladatelji, dirigenti, muzikolozi, teoretičari...), kojima će ta kišna rujnska subota ostati u pamćenju po predstavljanju nekih novih edukativnih smjernica, a kojima će u skoroj budućnosti i sami biti sukreatori. Može se nadati skorom nastavku ovakvih poticajnih međunarodnih suradnji kakvu je predstavilo ovo uspješno svestrano gostovanje prof. Franza Josefa Stoibera.

Tatjana Gaćeša

¹ Franz Josef Stoiber (* 1959.) započeo je svoju orguljsku izobrazbu kao učenik katedralnog orguljaša iz Passaua, Njemačka, Walthera R. Schustera (1930. – 1992.) te kod tadašnjeg regensburškoga katedralnog orguljaša, Eberharda Krausa (1931. – 2003.), nakon čega je studirao crkvenu glazbu i teoriju glazbe na Visokoj školi za glazbu u Würzburgu, Njemačka (orgulje u klasi prof. G. Kaunzingera i prof. G. Weinbergera, harmoniju i kontrapunkt u klasi prof. Z. Gárdonyja), a zatim nastavio studij orgulja – umjetnički smjer na Visokoj školi za glazbu u Stuttgartu, Njemačka (u klasi prof. Jona Laukvika), te orguljske improvizacije (u klasi prof. Petera Planyavskog u Beču, Austrija). Nakon trogodišnje djelatnosti u svojstvu zvaničnog asistenta za glazbu vircburške katedrale te predavača na katedri za teoriju glazbe Visoke škole za glazbu u Würzburgu, 1989. god. Stoiber preuzima mjesto docenta za orgulje i teoriju glazbe na Strukovnoj školi za katoličku crkvenu glazbu i glazbenu pedagogiju u Regensburgu, Njemačka (danas: Visoka škola za katoličku crkvenu glazbu i glazbenu pedagogiju Regensburg). Titulu katedralnog orguljaša katedrale sv. Petra u Regensburgu Stoiber stječe 1. ožujka 1996. godine, a od 1997. god. zaposlen je i u svojstvu nastavnika orgulja na čuvenoj instituciji *Regensburger Domspatzen* (tj. Regensburški katedralni zbor, najstariji njemački dječakčki zbor, osnovan 975. godine od strane biskupa Wolfganga Regensburškog pri navedenoj katedrali; danas: istoimeni zbor, škola i internat, op. a.). God. 2003. Franzu Josefu Stoiberu dodijeljena je redovna profesura za orgulje (težište je na liturgijskom orguljskom sviranju, tj. improvizaciji) na Visokoj školi za katoličku crkvenu glazbu i glazbenu pedagogiju Regensburg, a u listopadu iste godine imenovan je i rektorom navedene institucije. Koncerti, izdanja CD-a, gostujuće docenture (među ostalima u Njemačkoj, Portugalu i Japanu), skladateljska djelatnost, znanstveni rad (objavljivanje stručnih članaka i knjiga iz područja glazbene umjetnosti, op. a.) upotpunjuju njegove djelatnosti.